

אין זה עוד סוד כי אחד השיקולים שהר-
חיעו את ממשלת ישראל בשעתו מפני תגו-
רות צבאיות מרתיעות במצרים, נוכח אי-
הכרתה של מצרים בהסכם הפסקת-האש,
היה החשש מפני מה תהיה תגובתם של
הסובייטים?

רק לאחרונה פורסם כי בליל הפשיטה
הראשונה של צה"ל בליבה של מצרים,
הפשיטה על תחנת הטרונספורמטורים בנאגי
חמאדי, היו רבים ממנהיגי המדינה סבורים
כי הרוסים לא ישתקו על סעולה צבאית
מעין זו.

העובדה כי הרוסים שתקו, ומלבד יציאת
דירחובה מילולית לא הגיבו גם על הפעלת
חיל-האוויר הישראלי, הפשיטות התדירות
לעומקה של מצרים והפצרות מטרות צבאיות
בקירבתה של קהיר, כל אלה יצרו את
הרושם כי עם כל תמיכתם של הרוסים
בערבים, הם מושכים את ידיהם ממשחק
המלחמה, ואינם רוצים להיכחח בקצות
אצבעותיהם כאש המתלקחת על הגבול שבין
שתי המדינות.

הרוסים מעוניינים בפתרון בדרכי-שלום,
אמרו אז פרשנים בכירות המערב שהופתעו
מחוסר-התגובה הסובייטית. הם אינם יכיר
לים להשתלט על נאצר ולהרגיעו הם
חייבים לתת לו הפחות גיבוי דיפלומטי,
גם כשהוא מפר את הפסקת-האש. בעצם
לא איכפת להם שצה"ל מכה במצרים —
צה"ל עושה ביתר יעילות את תפקידם
בהרגעת הצבא המצרי ומאפשר חזירה
עמוקה יותר של הרוסים לאזור באמצעות
הסיוע הסובייטי.

הדוב מחפש דב. השבוע נראה
היה כי בא הקץ להתאפקות הדב הרוסי.
הוא הקיץ לפתע משנת החורף הארוכה
שלו והחל לתור אחר כחורות הדבש.

ייעות שזרמו מכל בירות המערב הצבי-
עו על פעילות סובייטית עניפה וקדחתנית.
בעוד ששל האמריקאים איימו הרוסים
להבנות אספקת-הנשק למצרים, תוך ניפוק
סוגי-נשק חדשים שעד כה נמנעו מלתתם
בידי המצרים, כמו מטוסי מיג-23, הרי
בבירות מערב אחרות הם הפיצו רמזים
כי אם ימשך המצב הנוכחי לא תהיה
להם ברירה אלא לנקוט בפעולה צבאית
כדי לבוא לעזרתה של מצרים.

ההישג בהשמעת האויב. אין ספק
כי הגורם הישיר לפעילות הסובייטית
רצופת האיומים, היא תוצאת לחצו של
נשיא-מצרים ג'מאל עבד אל נאצר. ההפצ-
צות הישראליות בעומקה של מצרים, ש-
התרחבו השבוע אל מחוץ למעגל של קהיר
הבירה, דחפו את המצרים לפינת התגוננות
מביכה. נאצר דמה השבוע למתאגרף שהסי-
תער על יריבו בבירת האיגרוף בשצף
קצף, נדחף לפינת הזירה, שם הוא חוטף
מחלומות מבלי אפשרות לתמרן את דרכו
חזרה למרכז הזירה. במצב כזה הוא
מבקש את התערבות מאמנו, אבל לא
במבט רטובה ובמתן עצות, אלא בעליה
לזירה ממש.

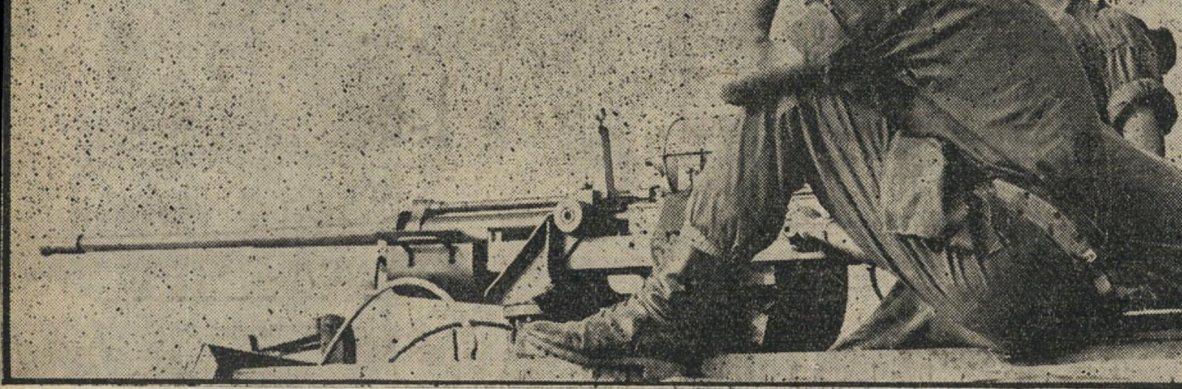
האם יש ממש באיומי הסובייטים? אין
כל חשיבות לזיכוח אם הם ישארו כבד
איומים בלבד. עצם השמעת האיום מהווה
הישג לנאצר, כיון שזהו הדבר ממנו חושש
הממשל של ניקסון בארצות-הברית יותר
מכל — הפחד לעימות ישיר עם ה-
סובייטים.

יותר מדי יעילות. יש לראות כי
איומים הסובייטיים אינם נגד ארצות-הברית
יותר מאשר איום כנגד ישראל. זהו מהלך
דיפלומטי שנועד לענות על המהלך האה-
רון של ניקסון בו יצר תדמית, מבלי שום
שינוי ממשי במדיניותו, של תמיכה מסוייגת
במדינת-ישראל ונכונות לספק לה עוד נשק
לצרכיה.

מכיון שלא ממשלת-ישראל היא הקובעת
את הערכת ממשלת ארצות-הברית לאיומים
סובייטיים, נקל לשער מראש לאיזה לחץ
יעדיף ניקסון להיכנע: לזה של יהדות אר-
צות-הברית או לזה של הרוסים?

מה שברור כבר עכשיו הוא שההפצ-
צות על המטרות הצבאיות בפרברי קהיר,
שנועדו לצרכים מדיניים-פסיכולוגיים יותר
מאשר לצרכים צבאיים, היו קצת יותר מדי
יעילות.

החזית השנייה: סוריה!

עוד למוחמת ששתי-הימים היה

גבולה של ישראל עם סוריה הגבול
החם ביותר. חוקפנותם ועזותם של הסו-
רים, היא שהובילה, למעשה, למלחמה. מאז
המלחמה היה זה הגבול השקט ביותר.
לא היה זה משום שהסורים החליטו לש-
בת בשקט ולהיות ילדים טובים. הסיבות
האובייקטיביות הן שהכתיבו מצב זה. כי
בזרמת-הגולן נתן לצה"ל מיקדמה טאק-
טית ברורה. כימעט בשני-שליש של הגי-
בול החדש עם סוריה נמצא מערך צה"ל
בעמדה טופוגרפית טובה משל הסורים.
המערך הישראלי פרוש ברמה שמתחמה
משתרע מישור רחב ידיים, שרק פה ושם
מודקרים בו תלים. בניגוד למערך הסורי
ברמת-הגולן לפני המלחמה, שהיה מערך
הגנתי אידיאלי כימעט, הם נאלצו למתוח
עתה את קו ההגנה שלהם בשטח בלתי
נוח מבחינה צבאית.

מאז המלחמה התרכזו הסורים בביצור
קו ההגנה העבה שלהם, הנמשך מקו הגבול
ועד לדמשק הנמצאת במרחק 70 קילו-
מטר. זהו מערך צפוף ביותר המבוסס אף
הוא על הדוקטרינה הסובייטית, כשהוא בנוי
על מיספר קהיר-הגנה הערוכים בזה-אחרי-זה.
אולם בעוד שהמערך ההגנתי של לפני
המלחמה איפשר לסורים להפכו גם למערך
התקפתי, תוך גיצול היתרון הטופוגרפי,
אין למערך החדש יתרון כזה.

יותר מאשר עובדה זו גרמו בעיקר שתי
סיבות להתלטתם של הסורים לשמור עד
עכשיו על הפסקת-אש כימעט מוחלטת:

- שום מיכשול טבע אינו מסרדי בין
הקו הישראלי למערך הסורי. התלקחות
הגיורה, ידעו הסורים, עשויה לאפשר ל-
צה"ל להנחית עליהם מכות מסוג אחר
מאלה המקובלות בחזיתות מצרים וירדן.
● הסיבה השנייה הייתה קירבתה של דמ-
שק הבירה לקו הגבול. כתוצאה מכך עלו-
לה כל התלקחות בגבול להכניס מייד את

הבירה הסורית עצמה לקו האש.
כתוצאה מגורמים אלה בחרו הסורים, כי-
מיה שרצו מדי פעם להוכיח פעילות בגי-
בולם, להטיל את התפקיד על חוליות חב-
לנים של אירגוני-הטרור. בניגוד לירדן, שם
ייתכן מצב בו יסתגנו חוליות חבלנים דרך
קווי הצבא הירדני גם מבלי ידיעתו של
צבא זה, לא ייתכן מצב דומה בגבול הי-
סורי. המערך הצבאי שם צפוף כל-כך,
שרק אישור הדרגים העליונים של הצבא הי-
סורי יכול היה לאפשר פעילות חבלנית.
השבוע החליטו הסורים לחמם את הגי-
בול. הם פתחו בסידרת תקריות שהתפתחה
בינתיים, לשלב של מלחמה סטאטית כוללת
לאורך כל הגיורה, תוך שימוש בטנקים,
ארטילריה וחיל-אוויר.

★ ★ ★

דעתם של הסורים כי יומו את
ההתלקחות בחזית שלהם אחרי שה-
גיעו למסקנה כי שיקמו את צבאם וכי הם
מוכנים למלחמה עם ישראל, היתה מספיק
שקופה כדי להבהיר את הסיבות האמיתיות
לפתיחת החזית השנייה.

ההפצצות הישראליות בעומקה של מצ-
רים, כפי שהודה השבוע נאצר, הכניסו את
הצבא המצרי למשבר קשה.
כדי להקל את הלחץ עליה שואפת מצרים
לחמם את החזיתות בכל קווי-הגבול, כולל
קווי הגבול של ירדן ולבנון. ביקורו של
שר-המלחמה המצרי השבוע בירדן, סוריה
ועיראק, נועד להפעיל את החזית המזר-
חית, להעסיק מקסימום של כוחות צה"ל כי-
גיורה זו, כדי להקל את הלחץ בחזית הי-
דרומית.

החשבונו של המצרים הוא פשוט: ככל
שתצטרך ישראל להפעיל את מטוסייה בפער-
לות מבצעית בחזית המזרחית, היא תצטרך
להקטין את גיחותיה בחזית הדרומית.
הצלחות ראשוניות בשבוע הראשון של
ההתלקחות — חזית מטוס סוריה לשמי

חיפה והפלת מטוס ישראלי מעל לשטח
הקרבות בסוריה — יש להם משקל מעורר
לגבי הסורים הרבה יותר ממהלומות הת-
גובה שהפעיל צה"ל עד כה.

אבל מה שאירע השבוע בחזית הסורית
לא היה דומה כלל למה שאירע בחזית
המצרית כאשר פתחו בה המצרים במלחמת-
השלבים שלהם לפני כשנתיים. הסורית
לא הצליחו להפתיע את כוחות צה"ל.
האפשרות שהסורים יפתחו ביום מ-
הימים במלחמת-התשה משלהם, נלקחה
בחשבון. מערך צה"ל ברמת הגולן הוכשר
לקראת אפשרות כזו. כתוצאה מכך לא
הפתיעה המיתקפה הסורית הפתאומית את
חילי צה"ל. הם נמצאו בעמדות וביצורים
שהבטיחו להם תנאי הגנה מקסימליים מפני
התקפת פתע כזו. מיספר הנפגעים המועט
יחסית שנגרם לצה"ל בתקריות השבוע,
הוכיח זאת.

★ ★ ★

לדעת פרשנים ומשקיפים אין
ההתגרות הסורית שהחלה השבוע
מיועדת לטווח קצר בלבד, עד לפתיחת
ועידת מדינות ערב הנמצאות בקו העימות
עם ישראל, שתתכנס בקהיר עוד בסוף
שבוע זה. האש הסורית אינה מכוונת
לצרכים פוליטיים בלבד.
לדעת הפרשנים זוהי תחילתה של פתיחת
חזית שנייה, שיתכן ותתרחב ותקיף גם
את החזית הירדנית, בה שומרים הצבאות
הירדנים והעיראקים על שקט כמעט מוחלט
בשבועות האחרונים — בכל אופן ללא כל
השואה לפעילותם בחודשים הקודמים.
שלא כמו בחזיתות עם ירדן ולבנון,
שם מונעות מיגבלות מדיניות את ההסלמה
של המלחמה, אין מניעה כזו בחזית
הסורית. החזית השנייה עלולה להעסיק
בחדשים הקרובים את ישראל לא פחות
מאשר החזית המצרית, תוך הסלמה הולכת
וגוברת של הפעולות הקרביות שם.

החזית הסורית

כך נראית החזית הסורית מעבר
לקו הפסקת-האש ברמת-הגולן.
לאורך מרבית הגבול עם הסורים נמצא צה"ל בעליונות גיאוגרפית.